

husholdningen bruger streng Okonomi. Det vil blive en Nødvendighed, hvis ikke Landet skal gaae en sørgelig Fremtid imøde, og gaar Bondestanden til Grunde, ville alle de øvrige Samfundsklasser komme til at ryste i deres Grundwalde. Det var kun det, jeg vilde sige.

Wille: Jeg haaber ikke at skulle opholde Thinget længe. — Den ærede Finantsminister gjorde i vort sidste Møde nogle Bemærkninger med Hensyn til Oplysninger, jeg havde tilladt mig at give om Størelsen af Skibsubgifter i Kjøbenhavn, sammenlignet med andre Havne, og yttrede, at han var vel bleven slaaet ved de Tal, han havde hørt, men at han, inden han kunde tillægge dem nogen Vægt, maatte vide, hvorledes det hang sammen dermed i det Enkelte, og navnlig om de Tal, jeg havde opgivet for de forskjellige Havne angaaende Skibsubgifter, hvilede, ikke alene paa samme Læstetrægtighed, men ogsaa paa samme bestuvede Drægtighed. I den Anledning skal jeg oplyse, at de Tal, jeg nævnedes i forrige Møde, og hvorefter de Kjøbenhavnske Udgifter stillede sig saa overordentlig meget høiere end de andre, gjaldt Skibe, der vare gaaede fuldt bestuvede ind og fuldt bestuvede ud, saa at Tilfældene altsaa ere lige i alle de enkelte Havne, jeg har nævnet. Der er heller ikke Grund til at tro, at forlængel Dophold i den ene eller anden Havn, særlig i Kjøbenhavn, skulde have medført Forøgelse af disse Udgifter. Der er overalt i de angivne Exempler løst og ladet saa hurtig, det lod sig gjøre, og Kjøbenhavn staar i den Henseende ikke særlig tilbage. Jeg skal oplyse som supplerende, hvad jeg i forrige Møde ansøgte, at ogsaa, naar man ser hen til andre Havne end dem, jeg den Gang nævnedes, vil det findes, at Kjøbenhavn er et meget dyrere Sted for Skibe til at lade og løse end andre Steder. Det vil maasse erindres, at det Tal, jeg sidst ansøgte for Kjøbenhavn, var 1,542 Kr. 26 Ore, et Tal, der var betydelig høiere end noget af dem, jeg iøvrigt nævnedes, og det var for et Skib paa 796 Tons. Jeg kan nu endvidere oplyse, at et Skib paa 952 Tons har i Rotterdam kun havt en Udgift af 747 Kr. 50 Ore, altsaa kun det Halve af hint Tal, i Bordeaux en Udgift af 836 Kr. 05 Ore og i Havre, som synes at være det dyreste af fremmede Steder, en Udgift af 1,235 Kr. 58 Ore; men det er jo ogsaa et betydelig større Skib, 952 Tons, og dog stiller Forhøllene sig saa stor. At der ikke kan være nogen Feiltagelse i denne Henseende, vil yderligere fremgaa, naar jeg her meddeler nogle Tal over, hvorledes det stiller sig, saafremt Skibet kun er fuldt bestuvet, naar det kommer ind, men tomt, naar det gaar ud, altsaa kun fuldt bestuvet den ene Gang, men den anden Gang i Ballast. Forholdet stiller sig da saaledes for et Skib paa 765 Tons, at det har udredet i Neufahrwasser 312 Kr. 98 O., i Newcastle 463

Kr. 53 O., i Liebau 509 Kr. 90 O., men i Kjøbenhavn 829 Kr. 82 O. Hvor stor denne Sum er, vil maasse bedst fremgaa deraf, at medens et Skib, der blot i den ene Retning er kommet med fuld Last, saaledes i Kjøbenhavn har maattet betale 829 Kr., har det samme Skib kunnet føre fuld Last ud og ind i Riga og kun betalt 740 Kr. 05 O. og fuld Last ud og ind i Antwerpen for 637 Kr. 39 O.; dette viser altsaa, at det ikke er nogen Tilfældighed for de forskjellige Satter, men et gjennemgaaende Træk. Havne- og Skibs-Udgifterne for de Skibe, der vedligeholde Danmarks Forbindelse med Udlandet, ere saa betydelige, at baade de Varer, vi modtage, og de Varer, vi affende, blive bebyrdede med betydeligere Skibsomkostninger, end de i Virkeligheden burde. Jeg skal ikke nu fremdrage andre Punkter, der gaa i samme Retning, for ikke at forlænge Diskussionen, der allerede synes at være bleven betydelig længere, end man havde ventet, men indskrænk mig til at nævne en af de Byrder, der hvile paa vor udenrigske Skibsfart. Jeg figter til Konsulatsafgifterne. Det er Afgifter, som søles langt mere, end man skulde tro, uagtet Bestemmelsen i Loven af 1ste Februar 1867 hvile disse Byrder med et betydeligt Beløb navnlig paa den Dampskibsfart, der anløber en stor Række Havne og dermed betjener større Strækninger. Jeg skal imidlertid, som sagt, ikke her gaa nærmere ind paa dette Thema, der kan komme andre Leiligheder, hvor vi kunne komme længere ind derpaa. Baade den ærede Finantsminister og det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) gjorde forskjellige Indsigelser mod de Toldbømpelser, jeg havde tilladt mig at bringe i Forslag. Jeg skal ikke optage denne Debat i dens Detail, jeg tror, det vilde være let at vise, at der virkelig ad denne Vej laaber sig gjøre Noget til Støtte for de Interesser, om hvilke jeg talte, uden at man kunde siges, derved at give forstyrrende ind i de forskjellige Industriegrene, som vi ganske vist ikke uden videre skulle berøve de Bilskaar, under hvilke de hidtil have arbejdet. Jeg skal kun tillade mig lige over for det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds, at fremhæve, at han ikke med Føie kan sige, at disse mine Hensillinger staa i et Misforhold til den Fare, som jeg paapegede, thi det var meget langt fra at Toldbømpelserne være den eneste Medicin, den eneste Legebeholdning, jeg anbefalede imod disse Farer. Ja, det er meget langt fra, at det endog kunde siges at være det væsentligste Middel, jeg anbefalede. Jeg erklærede udtrykkelig, at Hovedsagen var den, at selve Ugerbruget tog sig op, og at vi bestræbte os til det Yderste for at benytte de gunstige Naturbetingelser, vi havde, og at Regeringen paa dette Omraade maatte overlade de Enkelte at virke selv og kun kunde træde hjælpende til gennem forskellige Foranstaltninger, af hvilke jeg da omtalte nogle, der navn-